

Fra: Trine Krystad <trinekrystad@gmail.com>
Sendt: søndag 1. mai 2022 21:35
Til: Postmottak JD
Emne: Uttalelse

Vi viser til «Høring av forslag til ny forskrift om sikkerhet i felt mv. på Svalbard og forslag til ny forskrift om anvendelse av pakkereiseloven på Svalbard», ref. høringsnotat av 31.08.21, fra Justis og beredskapsdepartementet, sak 21/4952 MAKØ.

Vi uttaler oss som nåværende fastboende og hytteeiere. Etter hvert vil vi bli tidligere fastboende, men fortsatt hytteeiere på Svalbard. Vi er opptatt av å sikre interessene til nåværende og tidligere fastboende, som også er hytteeiere.

Forslagene vil ramme nåværende fastboende, tidligere fastboende og besøkende og familie til nåværende fastboende, da ferdsel utenfor arealplanområdene på Svalbard, vil bli underlagt krav om søknad, forsikring, kommunikasjonsutstyr/nødpeilesender og rapportering. Disse forslagene mener vi er urimelige ettersom de vil ha stor inngripen i ferdsel og hytteliv til den gruppa vi tilhører.

Våre hovedpunkt:

I forslaget om § 14 Forsikring for og refusjon av redningsutgifter mv. står det «At fastboende kan få besøk av familie og venner, og ta disse med på en tur på Svalbard (for eksempel i sin båt på Isfjorden, på skuter til Fredheim eller til privat hytte) representerer trolig en viktig verdi for de fastboende. Det vil koste til dels mye å besøke sin familie eller venner på Svalbard uansett. Et krav om forsikring i tillegg vil gjøre det enda dyrere. Departementet legger derfor opp til at den dispensasjonspraksis som gjelder for denne gruppen blir ført videre».

Vi mener dagens praksis med ferdsel og hytteliv for fastboende, med barn, familie og venner må videreføres og stadfestes i forskriften. Det må være et gjennomgående prinsipp for hele forskriften og ikke kun knyttet til forsikring.

Dagens muligheter til ferdsel:

Vi ønsker å opprettholde mulighet til å ferdes på Svalbard på samme måte som vi gjør i dag, på turer og til hytta, sammen med barn, familie og privat besøk fra fastlandet, og tidligere fastboende som også inkluderer barn som har flytta ned. Et foreslått regelverk må rigges slik at praktisk gjennomføring blir på samme nivå som dagens tilstand.

Forslaget er komplisert, sammensatt og uoversiktlig. Det er vanskelig å få øye på hvilken måte fastboendes ferdsel blir påvirket, og vi ber derfor om at fastboende mulighet til ferdsel tydelig fremgår i forskriften.

Tidligere fastboende

Tidligere fastboende må ikke defineres som «individuell reisende» jf forslaget. Tidligere fastboende må defineres særskilt og regelverket tilpasses deretter, slik at muligheter til å ferdes og besøke hytta blir i tråd med dagens praksis.

Vi ønsker for fremtiden å kunne ta oss til hytta på egenhånd – uten etter søknad og med alle krav som pålegges individuelt reisende.

Tidligere fastboende må opprettholde rettigheter som fastboende.

Tidligere fastboende må ikke behandles som individuelle besøkende.

Vi viser til uttalelse gitt av Geir Lindberg. Vi støtter Geir Lindbergs uttalelse og begrunnelse når det gjelder tidligere fastboende og adgang til fritt å bruke hytta når man selv ønsker.

Konkrete paragrafer:

§ 13: Krav til individuelle reisende og fastboende på Svalbard ved ferdsel, aktivitet eller opphold utenfor områder med godkjent arealplan

Vårt forslag: Fastboende og tidligere fastboende har selv ansvar for at egen sikkerhet til enhver tid er ivarettatt på forsvarlig måte i tråd med dagens praksis og regelverk.

§ 14 Forsikring

Vårt forslag: Refusjonskrav kan ikke gjøres gjeldende overfor fastboende med mindre det er utvist forsett eller grov uaktsomhet.

§ 18 om rapportering

Vårt forslag: vi ønsker ikke byråkratisering med innføring av omfattende rapporteringsregime.

Vår begrunnelse:

Fastboende, som må kunne forventes å inneha en viss kompetanse med ferdsel, må fritas fra så rigide krav som øvrige individuelt reisende pålegges. Vi mener det også må vurderes å beholde forvaltningsområde 10 som et område hvor kravene til individuell ferdsel er noe mindre rigide enn det som foreslås.

Det virker uhensiktsmessig at folk som f.eks. har hytte må gjennom en omfattende søkeprosess og krav til utstyr for å besøke hytta.

Forvaltningsområdet 10:

Vi er usikre på hvilke konsekvenser avvikling av «forvaltningsområde 10» vi får for oss som nåværende og tidligere fastboende. Vi er usikre på hvorfor dette grepet foreslås, og hvilken hensikt det skal tjene. Denne usikkerheten leder til at vi mener forslagsstiller må utrede nærmere både faktisk behov og hvilke konsekvenser dette vil få. Herunder vurdere å beholde område 10 som et avgrenset område for individuell ferdsel.

Bolyst:

Friluftsliv, ferdsel og hytteliv er tett knyttet til trivsel og bolyst – og dette er selve årsaken og begrunnelsen for at vi bor i Longyearbyen. Fastboendes bolyst må veie tungt.

Forslag til forskrift må regulere det som er utfordringene og årsaken til at de aktuelle forslagene er sendt på høring. Fastboende og tidligere og fastboendes ferdsel og hytteliv er ikke årsaken til hvorfor ferdsel må reguleres.

Tilhørighet og identitet:

Vi har barn som har hatt hele sin oppvekst på Svalbard, og har bodd i Longyearbyen hele barndommen og ungdommen. De har en lang tidslinje på Svalbard helt til de flytter ned for å studere og begynne å jobbe. Oppveksten og tilhørigheten til Svalbard er sterk, og identitet er knyttet til å komme fra det nordligste stedet i kongeriket Norge. Det oppleves som en sterk inngripen i privatlivet ved at mulighetene til å ferdes på Svalbard og dra til hytta på samme måte som i dag, reduseres ved innføring av et strengt regelregime og innskrenka rett til ferdsel og bruk av hytta.

Det oppleves som svært trasig om en forskrift skal skygge for muligheter til å ferdes på det stedet man har som «hjem» og som man ønsker å besøke som voksen etter at man har flytta ned. Å kun ferdes på turer på hjemstedet og til hytta med et strengt regelregime, med en omfattende tidslinje for søknad og rapportering oppleves som en svært svak forståelse for hva en oppvekst på Svalbard betyr for egen identitet og egen forståelse av man har muligheter og rettigheter både på Svalbard og fastlands-Norge. Vi ønsker at den tette forbindelsen til Svalbard skal vedlikeholdes og videreføres. Dette forslaget har stikk motsatte effekt.

Det er alvorlig, at på det tidspunkt vi selv og barna våre er «tidligere fastboende», så kan vi ikke lenger fritt dra til hytta vår. Vi ønsker at denne forståelsen og muligheten skal være reflektert i forskriften. Det er videre en kjensgjerning at de langt fleste som eier, eller har eiet hytte, på Svalbard er personer med Norsk pass. Det bør være viktig at denne gruppen, med sterke følelsesmessige bånd til Svalbard fremdeles skal få muligheten til holde dette ved like.

Til sammenligning; hvordan hadde det artet seg med samme type regler for ferdsel og søknadsregime dersom man skulle besøke hjemstedet og hytta på Røros, Bardufoss eller Arendal?

Kritikk:

Når det gjelder overordnede svakheter, feil og mangler ved prosessene, herunder mangelen på koordinasjon, involvering og helhetlige konsekvensvurderinger, viser vi til uttalelsen fra Visit Svalbard. Vi støtter begrunnelsen når det gjelder problematisering av prosess, konsekvenser og kunnskapsgrunnlag.

Vi mener det er problematisk at man i prosessen ikke har utredet og synliggjort hvilke effekter og konsekvenser kan ha lokalsamfunn og nåværende og tidligere fastboende.

Hilsen

Trine Krystad og Fred Skancke Hansen

